

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В. О. СУХОМЛИНСЬКОГО**

Кафедра української мови і літератури

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор із науково-
педагогічної роботи

_____ Василькова Н. І.
29 серпня 2018 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ФОЛЬКЛОР

Ступінь бакалавра

Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка

Спеціальність 014 «Середня освіта»,
014.01 Середня освіта (Українська мова і література)
освітня програма Українська мова і література;

Галузь знань 03 Гуманітарні науки

Спеціальність 035 «Філологія»

035.01 українська мова та література
освітня програма Українська мова і література

2018-2019 навчальний рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Фольклор» для студентів галузі знань 01 Освіта / Педагогіка спеціальності 014 «Середня освіта» (Українська мова і література); галузі знань 035 Гуманітарні науки спеціальності 035 «Філологія» 035.01 українська мова і література.

Розробник: Романюк Любов Миколаївна, доцент кафедри української мови і літератури, кандидат філологічних наук, доцент _____ (Романюк Л. М.)

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри української мови і літератури

Протокол № 1 від «29» серпня 2018 р.

Завідувач кафедри _____ (Філатова О. С.)

«29» серпня 2018 р.

1.Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		<i>денна форма навчання</i>	
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 01 Освіта/ Педагогіка 03 Гуманітарні науки	Нормативна	
	Спеціальність 014 «Середня освіта», 035 «Філологія»		
	014.01 Середня освіта (Українська мова і література); 035.01 Українська мова та література	Рік підготовки:	
		1-й	
Індивідуальне науково-дослідне завдання: «Розгорнута характеристика фольклорного жанру»		Семестр	
Загальна кількість годин: 90		II	
Тижневих годин для денної форми навчання: 2 аудиторних – 30 самостійної роботи - 60	Ступінь бакалавра	Лекції	
		10 год.	
		Практичні, семінарські	
		20 год.	
		Лабораторні	
		Самостійна робота	
60 год.			
		Вид контролю: залік	

Мова навчання – українська

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить: для денної форми навчання – 33,3%, 66,6%

Мета, завдання навчальної дисципліни та результати навчання

Мета курсу:: ознайомити студентів з феноменом усної народної творчості специфікою фольклору, його жанровою системою, історією і поетикою окремих жанрів, особливостями усної народної творчості кожного історичного періоду, взаємодією фольклору і літератури.

Завдання курсу:

- сформувати у студентів систему знань про українську усну народну творчість, її специфіку, закономірності розвитку, спосіб побутування фольклору;
- ознайомити студентів з жанровою системою українського фольклору, історією і поетикою провідних жанрів;
- дати студентам уявлення про фольклористику як науку, її методи, завдання, проблематику, ознайомити їх із найвідомішими фольклористичними працями про усну народну творчість взагалі і про окремі жанри зокрема;
- виробити у студентів уміння аналізувати наукову літературу з проблем фольклористики, навички аналізу фольклорного твору;
- ознайомити студентів з методикою збирання фольклорних творів.

Передумови для вивчення дисципліни:

Дисципліни: «Етнографія», «Історія України».

Робоча програма навчальної дисципліни складається із 3-х кредитів

Результати навчання:

- знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності;
- уміння оперувати сучасним категоріально-термінологічним апаратом літературознавства, знання найважливіших філологічних вітчизняних і зарубіжних наукових шкіл;
- розуміння місця фольклористики в системі сучасного гуманітарного знання, знання основ фольклористики для аналізу літературних явищ і процесів в українській літературі;
- володіння навичками самостійного аналізу своєрідностей художніх епох, напрямів, течій, видів і жанрів усної народної творчості.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студент оволодіває такими компетентностями:

Загальнопредметні:

- *здатність до навчання;
- *здатність працювати самостійно, готовність удосконалювати й розвивати свій інтелектуальний та загальнокультурний рівень;
- *здатність до аналізу і синтезу;
- *здатність застосовувати знання на практиці.
- *Здатність визначати специфічні риси фольклору в порівнянні з художньою літературою
- *Здатність удосконалювати уявлення про оригінальну народну творчість та протилежні їй вияви, виявляти характерні ознаки запозичення.

Фахові:

- *Знання основних етапів розвитку української фольклористики.
- *Знання основних теорій походження фольклору, його періодизацію та основні етапи розвитку.

- *Знання жанрових особливостей фольклору.
- *Володіння навичками аналізу фольклорних творів.
- *Знання термінологічного апарату навчальної дисципліни.
- *Уміння встановлювати співвідношення загальних явищ літературного процесу зі специфікою окремих видів та жанрів.
- *Уміння критично оцінювати набутий досвід із позицій сучасних досягнень методичної науки.
- *Уміння застосовувати набуті під час вивчення навчальної дисципліни знання, вміння і навички у практиці шкільного викладання фольклору.

2. Програма навчальної дисципліни

Кредит 1. Фольклор і фольклористика

Тема 1. Специфіка фольклору. Фольклористика як наука.

Походження терміна «фольклор», «широке» і «вузьке» розуміння терміна. Синкретичність, народність фольклору, його національна специфіка. Український фольклор як система регіональних традицій. Сільське середовище побутування фольклору. Фольклор автентичний і вторинний. Особливості побутування фольклору в міському середовищі. Специфіка фольклору (в порівнянні з художньою літературою): усність, колективність, анонімність, традиційність, варіативність, стереотипність, імпровізаційність. Фольклористика як наука, її предмет, завдання, методи, проблематика. Теорія фольклору та історія фольклору.

Кредит 2. Жанрова специфіка усної народної творчості.

Тема 1. Родинна обрядовість. Ліричні пісні. Балади.

Поняття про народну лірику, її жанрові різновиди (цикли), відмінність від літературної лірики. Жанр пісні, його особливості. Поетика ліричної пісні. Особливості сюжету й композиції ліричної пісні. Цикли родинно-побутової лірики. Мотиви й образи колискових пісень, їх поетика.

Жанрова своєрідність пісень про кохання. Тематичні групи, мотиви та образи. Поетика пісень про кохання. Традиційна символіка пісень про кохання.

Визначення балади. Походження терміна «балада». Історичний розвиток балад, джерела сюжетики. Особливості тематики та ідейної спрямованості баладних пісень.

Жанрова система соціально-побутових пісень: козацькі, чумацькі, кріпацькі, наймитські, бурлацькі, заробітчанські, емігрантські, рекрутські, солдатські, жовнірські, ремісницькі й робітничі: провідні мотиви й образи. Відмінність історичних та соціально-побутових пісень. Ідейне спрямування соціально-побутової лірики. Жанрова еволюція соціально-побутових пісень, пісні ХХ століття (стрілецькі, повстанські): проблема їх віднесення до даного циклу.

Народні пісні літературного походження: проблема визначення.

Мотиви і образи пісень-романсів. «Жорстокий романс». Романс-баркарола, романси у ритмі вальсу, танго. Збирання, видання і дослідження народних пісень літературного походження і романсів.

Тема 2. Календарно-обрядова поезія.

Поняття про обряд (ритуал), звичай, свято, обрядовість. Походження української обрядової поезії календарного циклу, її зв'язок із замовляннями, трудовими піснями, іграми. Синкретизм календарно-обрядового фольклору. Зв'язок календарно-обрядових пісень із язичницькою міфологією. Групи календарно-обрядової поезії за ступенем збереження. Види

календарної лірики. Поетика календарно-обрядових пісень.

Українська календарно-обрядова поезія і художня література. Збирання, видання й дослідження календарно-обрядових пісень.

Тема 3. Героїчний епос. Історична проза.

Героїчний епос як явище світової культури, етапи його розвитку. Проблема віднесення билин до українського героїчного епосу. Визначення, поетика билин. Їх цикли. Походження українського героїчного епосу: народних дум та історичних пісень. Зв'язок народних дум з билинами, голосіннями. Історія записування, видання і дослідження народних дум.

Походження терміна «дума». Визначення жанру думи. Співвідношення епічного й ліричного первнів у думах, їх реалістичність, гіперболізм. Речитативний спосіб виконання дум, імпровізаційність тексту та мелодії.

Походження терміна «історична пісня». Жанрові риси історичної пісні в порівнянні з думою. Специфіка історизму пісень, їх ідейне спрямування, проблема конкретності та об'єктивності змісту. Використання народних дум та історичних пісень у художній літературі. Збирання, видання й дослідження українського героїчного епосу.

Жанрова система фольклорної прози (казкової і неказкової). Проблема визначення казки, її жанрової домінанти. Своєрідність казкового сюжету, пригодницький характер дії.

Легенди і перекази як жанри неказкової (історичної) фольклорної прози, відмінність від казки. Походження і розвиток термінів «легенда», «переказ». Жанрові ознаки легенд і переказів, відсутність абсолютної межі між ними. Походження легенд і переказів, їх зв'язок з міфологією, релігією та національною історією. Класифікації легенд і переказів. Мотиви і образи антропоморфічних, зооморфічних, тератоморфічних, етіологічних, демонологічних, космогонічних, антропогенічних, антропологічних, етногонічних, агіографічних, топонімічних, гідронімічних, топографічних, оноματοлогічних, геортологічних, есхатологічних легенд.

Кредит 3. Народна пареміографія. Дитячий фольклор.

Тема 1. Пареміографія. Система жанрів і поетика українського дитячого фольклору.

Місце паремій в українському фольклорі, їх традиційні ознаки. Вживання паремій у живому мовленні. Жанрові різновиди паремій: прислів'я, приказки, загадки, народні побажання, народні порівняння, прикмети, тости, стягнені анекдоти, каламбури, прокльони, етикетні формули тощо. Походження та історичний розвиток паремій. Національне та інтернаціональне у прислів'ях та приказках. Класифікація прислів'їв і приказок, їх художні особливості, структура й ритміка

. Походження загадок, їх зв'язок з первісними ритуалами (ініціація, весілля тощо). Функції загадок в архаїчних культурах. Визначення жанру загадки в порівнянні з прислів'ями і приказками. Розмаїття тематики загадок. Використання паремій у художній літературі.

Проблема визначення дитячого фольклору, його обсягу. Два напрями успадкування фольклорної традиції (від дорослих до дітей і від дітей до дітей). Специфіка дитячого фольклору (пізнавальний і розважальний характер, зв'язок із грою, кумулятивність, звуконаслідування). Жанровий склад дитячого фольклору. Жанрові ознаки закличок, утішок, пестушок, забавлянок, звуконаслідувань, прозивалок (дражнилок), лічилок, мирилок, дитячих пісень, небилиць, скоромовок. Проблема віднесення до дитячого фольклору казок, колискових пісень. Страшилки як жанр дитячого фольклору, його джерела і поетика. Виховне й розвиваюче значення дитячого фольклору. Збирання, видання й дослідження дитячого фольклору.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	ср
1	2	3	4	5	6	7
Кредит 1. Фольклор і фольклористика						
Тема 1. Специфіка фольклору. Фольклористика як наука.	30	2	4			24
всього	30	2	4			24

Кредит 2. Жанрова специфіка усної народної творчості.

Тема 1. Родинна обрядовість. Ліричні пісні. Балади.	14	2	6			6
Тема 2. Календарно-обрядова поезія.	8	2	2			4
Тема 3. Героїчний епос. Історична проза.	8	2	6			
Всього	30	6	14			10

Кредит 3. Народна пареміографія. Дитячий фольклор

Тема 1. Пареміографія. Система жанрів і поетика українського дитячого фольклору.	30	2	2			26
Всього	30	2	2			26
Всього	90	10	20			60

5. Теми практичних занять

№	Тема	К-сть год.
Кредит 1. Фольклор і фольклористика		
1.	Специфіка фольклору. Школи фольклористики.	2
2.	Магія і міфологія.	2
Кредит 2. Жанрова специфіка усної народної творчості.		
3.	Календарно-обрядова творчість	2
4.	Родинно-обрядова творчість.	2
5.	Ліричні пісні.	2
6.	Ліричні фольклорні жанри.	2
7.	Героїчний епос	2
8.	Українська казкова проза.	2
9.	Історична проза.	2
Кредит 3. Народна пареміографія. Дитячий фольклор		
10.	Тема 1. Пареміографія. Дитячий фольклор.	2
Всь		20

ого		год.
-----	--	------

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Кредит 1. Фольклор і фольклористика		
1.	Законспектувати праці представників різних шкіл фольклористики: М. Мюллер “Порівняльна міфологія”, Ф.Буслаєв “Історичні нариси російської народної словесності”, О.Веселовський “Поетика сюжетів”, О.Потебня “Мова і думка”, “Із записок із теорії словесності”.	10
	Написати реферат на тему: «Наукове товариство ім. Шевченка як осередок фольклористичних студій наприкінці ХІХ – на початку ХХ ст.»; «Образи язичницьких богів в українській календарно-обрядовій поезії» (на вибір).	10
2.	Знайти по 2 зразки різних типів міфів: героїчних, космогонічних, антропогонічних, тотемічних, теогонічних, анімістичних, календарних, культовобіографічних, есхатологічних. Коротко записати.	4
Кредит 2. Жанрова специфіка усної народної творчості.		
2	Записати легенду свого краю (міста, села)	3
3	Запишіть та проаналізуйте обряд весілля, що побутує у вашій місцевості, визначте його специфічні риси.	3
4	Вивчити напам’ять пісню літературного походження.	2
5	Вивчити напам’ять колядку і щедрівку	2
Кредит 3. Народна пареміографія. Дитячий фольклор		
6	Скласти 5 загадок про наступні предмети (на вибір): сонце, зорі, веселка, дощ, кіт, яблуко, кавун, троянда, книга, букви або про інші за вашим вибором.	20
7	Написати міні-твір «Мої улюблені жанри дитячого фольклору»	6
всього		60

8.Індивідуальні завдання

Тема: «Розгорнута характеристика фольклорного жанру».

Індивідуальне завдання виконується студентами-першокурсниками під час вивчення дисципліни «Фольклор». Мета його – розвиток умінь працювати з науковими джерелами, фольклорними текстами. Формування навичок дослідницької роботи, систематизація і узагальнення знань про певні фольклорні жанри.

Студентам подається план характеристики (папка для практичних занять). Для складання характеристики студентам пропонуються на вибір усі жанри фольклору.

9.Форми роботи та критерії оцінювання

Рейтинговий контроль знань студентів здійснюється за 100-бальною шкалою:

Шкала оцінювання: національна та ECTS

ОЦІНКА ECTS	СУМА БАЛІВ	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ	
		екзамен	залік
A	90-100	5 (відмінно)	5/відм./зараховано

B	80-89	4 (добре)	4/добре/ зараховано
C	65-79		
D	55-64	3 (задовільно)	3/задов./ зараховано
E	50-54		
FX	35-49	2 (незадовільно)	Не зараховано

Відповідно, розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота								залік	разом
Кр 1	Кр 2	Кр 3					К/Р	180	300
10	15	15					80		

Критерії оцінювання відповідей на практичних заняттях:

1. Відмінно. Відповідь повна, вичерпна, насичена термінологією з курсу; визначається точністю, послідовністю і логічністю; відповідає мовним нормам. У ході відповіді студент розкриває питання, передбачені для самостійного опрацювання, наводить приклади на підтвердження теоретичного матеріалу.

2. Добре. Відповідь повна, вичерпна, насичена термінологією з курсу; визначається точністю, послідовністю і логічністю; однак трапляються незначні мовленнєві огріхи. У ході відповіді студент розкриває питання, передбачені для самостійного опрацювання, проте не завжди наводить приклади на підтвердження теоретичного матеріалу.

3. Задовільно. Відповідь змістовна, однак неповна, репліки недостатньо вдалі, оскільки не враховують належним чином використання термінологічної лексики; порушується послідовність і логічність викладу думок; надається перевага невербальній комунікації; трапляються суттєві мовленнєві огріхи.

4. Незадовільно. Студент бере участь в обговоренні теоретичних питань практичного заняття, проте, відповіді є недостатніми за обсягом (до 5-6 реплік), елементарними за змістом, зі значною кількістю помилок різного роду.

При оцінюванні контрольної роботи враховується обсяг і правильність виконаних завдань:

а) оцінка «відмінно» ставиться за правильного виконання всіх завдань;

б) оцінка «добре» ставиться за виконання 75% усіх завдань;

в) оцінка «задовільно» ставиться, якщо правильно виконано більше 50% запропонованих завдань;

г) оцінка «незадовільно» ставиться, якщо завдань виконано менше від 50%.

10. Засоби оцінювання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є: завдання до практичних занять, завдання до самостійної та індивідуальної роботи (зокрема реферати), презентації результатів досліджень, тестові завдання, контрольні роботи.

11. Методи навчання

Усний виклад матеріалу: наукова розповідь, спрямована на аналіз фактичного матеріалу; пояснення – вербальний метод навчання, за допомогою якого розкривається сутність певного явища, закону, процесу.

Проблемне навчання, робота з підручником та додатковими джерелами, спостереження над усним мовленням, порівняльний аналіз; ілюстрація – метод навчання, який передбачає показ предметів і процесів у їх символічному зображенні (малюнки, схеми та ін.).

13.Методичне забезпечення

Навчально-методичний комплекс, навчально-методичні рекомендації

14. Рекомендована література

Базова

1. Грушевський М. Історія української літератури: У 6 т., 9 кн. – Т.1. – К.: Либідь, 1993. – 392 с.
2. Дмитренко М. Українська фольклористика: історія, теорія, практика. – К.: Редакція часопису «Народознавство», 2001. – 576 с.
3. Закувала зозуленька. Антологія української народної творчості: Пісні, прислів'я, загадки, скоромовки / Упоряд. Н.С.Шумада. – К.: Веселка, 2005. – 606 с.
4. Іваницький А. Українська народна музична творчість. – К.: Музична Україна, 2008. – С.17-32.
5. Калинова сопілка: Антологія української народної творчості / Упор. Н.Шумада. – К.: Веселка, 1989. – 606 с.
6. Лановик М., Лановик З. Українська усна народна творчість: Підручник. – К.: Знання-Прес, 2001. – 591 с.
7. Семенов О.М. Український фольклор: Навчальний посібник. – Глухів: РВВ ГДПУ, 2004. – 256 с.
8. Українське народознавство: навч. посібник / За ред. С.П.Павлюка. – К.: Знання, 2006. – 568 с.

Допоміжна

1. Аліксійчук О.С. Дитячий фольклор Поділля (Антологія народної творчості): Навч. посібник. – Кам'янець-Подільський, 2005. – 76 с.
2. Балади. Кохання і дошлюбні стосунки / Упор. О.І.Дей, А.Ю.Ясенчук. – К.: Наукова думка, 1987. – 472 с.
3. Балади. Родинно-побутові стосунки / Упор. О.І.Дей та інші. – К.: Наукова думка, 1988. – 528 с.
4. Балади / Упор. О.Дей, А.Ясенчук. К.: Дніпро, 1987. – 319 с.
5. Бріцина О., Головаха І. Усно-формульна теорія та вивчення українських народних дум // Народна творчість та етнографія. – 1997. – №2-3. – С.54-61.
6. Булашев Г.О. Український народ у своїх легендах, релігійних поглядах та віруваннях: Космогонічні українські народні погляди та вірування. – К.: Довіра, 1993. – 414 с.
7. Весілля: У 2 кн. / Передм. О.Правдюк. – К.: Наукова думка, 1970. – Кн. 1 – 451 с.; Кн. 2. – 476 с.
8. Воропай О. Звичаї нашого народу. Етнографічний нарис: У 2 кн. – К.: Оберіг, 1991. – Т.1. – 450 с.; Т.2 – 445 с.
9. Герасимчук В. Міфологічні мотиви у фольклорі та літературі: особливості трансформації // Українська література в загальноосвітній школі. – 2001. – №1. – С.37-44; №2. – С.53-59.
10. Героїчний епос українського народу: Хрестоматія / Упор. О.Таланчук, Ф.Кислий. – К.: Либідь, 1993. – 432 с.

11. Гнатюк В. Нарис української міфології. – Львів: Ін-т Народознавства Нац. Академії Наук. України, 2000. – 263 с.
12. Григор'єв-Наш. Історія України в народних думах і піснях. – К.: Дніпро, 1993. – 271 с.
13. Грица С.Й. Фольклор у просторі та часі: Вибрані статті. – Тернопіль: Астон, 2000. – 228 с.
14. Давидюк В. Від «Куці-Баби» до «Діда-Панаса» (культ предків у народній грі) // Берегиня. – 2002. – №2. – С.13-17.
15. Дей О.І. Українська народна балада. – К.: Наукова думка, 1986. – 263 с.
16. Денисюк І. Національна специфіка українського фольклору // Слово і час. – 2003. – №9. – С.16-24; №10. – С.41-50.
17. Дунаєвська Л.Ф., Таланчук О.М. Український фольклор у контексті міфології народів світу // Всесвітня література в середніх навчальних закладах України. –1996. – №5. – С.14-18.
18. Дунаєвська Л.Ф. Українська народна казка. – К.: Вища школа, 1987. – 128 с.
19. Іваницький А. Українська музична фольклористика. – К.: Заповіт, 1997. – 392 с.
20. Іларіон, митрополит. Дохристиянські вірування українського народу: Історико-релігійна монографія. – К.: АТ «Обереги», 1994. – 424 с.
21. Календарно-обрядові пісні / Упор. О.Ю.Чебанюк. – К.: Дніпро, 1987. – 392 с.
22. Кафарський В.І., Савчук Б.П. Етнологія: Підручник. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 432 с.
23. Кейда Ф.Ф. Український фольклор про гайдамаччину. – К.: Вирій, 1999. – 239 с.
24. Килимник С. Український рік у народних звичаях в історичному освітленні: У 2 кн. – Кн. 1. – К.: Обереги, 1994. – 400 с.
25. Килимник С. Український рік у народних звичаях в історичному освітленні: У 2 кн. – Кн. 2. – К.: Обереги, 1994. – 528 с.
26. Киченко О. Фольклор як художня система: Проблеми теорії. – Дрогобич: НВЦ «Каменярь», 2002. – 212 с.
27. Климець Ю.Д. Купальська обрядовість на Україні. – К.: Наукова думка, 1990. – 142 с.
28. Ковальчук О. Українське народознавство. – К.: Освіта, 1992. – 176 с.
29. Кононенко В. Шляхами народних приповідок: Посібник для вчителя. – К.: РВЦ «Проза», 1994. – 208 с.
30. Костомаров М. Слов'янська міфологія. – К.: Либідь, 1994. – 283 с.
31. Круть Ю.З. Хліборобська обрядові поезія слов'ян. – К.: Наукова думка, 1973. – 208 с.
32. Лановик М., Лановик З. Вивчення української усної народної творчості у вищій школі // Вища школа. – 2001. – №6. – С.38-45.
33. Легенди та перекази / Упор. та приміт. А.Л.Іоаніді. – К.: Наукова думка, 1985. – 400 с.
34. Лисюк Н. Фольклор як політична зброя // Слово і час. – 2005. – №11. – С.65-71.
35. Лозинський Й. Українське весілля. – К.: Наукова думка, 1992. – 176 с.
36. Мишанич С.В. Усні народні оповідання: питання поетики. – К.: Наукова думка, 1986. – 327 с.
37. Нудьга Г. Українська дума і пісня в світі. Книга 1. – Львів: Інститут народознавства НАН України, 1997. – 424 с.
38. «Ой у лузі червона калина»: Українські січові стрільці в піснях / Упоряд. М.Кришук; Муз. розшифрування М.Запотічного. – Тернопіль, 1990. – 56 с.
39. Пазяк М.М. Українські прислів'я та приказки: Проблеми пареміології та пареміографії. – К.: Наукова думка, 1984. – 204 с.
40. Під одним небом: Фольклор етносів України / Упор. Л.К.Вахніна. – К.: Голов. спеціал. ред. літ. мовами нац. меншин, 1996. – 255 с.
41. Пісні родинного життя: Збірник / Упоряд. Г.В.Довженок. – К.: Дніпро, 1988. – 359 с.
42. Плісецький М. Українські народні думи. Сюжети і образи. – К.: Кобза, 1994. – 364 с.
43. Повстанські пісні / Упоряд. і муз. ред. В.Подуфалій. – Тернопіль, 1992. – 78 с.

44. Пономарьов А.П. Українська етнографія: Курс лекцій. – К.: Либідь, 1994. – 320 с.
45. Рай-поле: Фольклор і сучасна народна творчість Придніров'я. – Дніпропетровськ: Дніпрокнига, 2001. – 272 с.
46. Русин М.Ю. Фольклор: традиції і сучасність. – К.: Либідь, 1991. – 114 с.
47. Руснак І. Думи та історичні пісні: Тексти та їх інтерпретація. – Кіровоград: Степова Еллада, 1999. – 96 с.
48. Савур-могила: Легенди та перекази Нижньої Наддніпряни. – К.: Дніпро, 1990. – 261 с.
49. Седнев Вл. Страшні дитячі історії: символізація необхідності // Філософська і соціологічна думка. – 1995. – №9-10. – С.205-215.
50. Сивачук Н. Український дитячий фольклор: Підручник. – К.: Деміург, 2003. – 288 с.
51. Скуратівський В. Дідух: Свята українського народу. – К.: Освіта, 1995. – 272 с.
52. Скуратівський В. Місяцелік. Український народний календар. – К.: Веселка, 1993. – 207 с.
53. Скуратівський В.Т. Русалії. – К.: Довіра, 1996. – 734 с.
54. Смоляк О.С. Український дитячий музичний фольклор: підручник-хрестоматія для викладачів та учнів. – Тернопіль: Лілея, 1998. – 78 с.
55. Українська народна творчість у поняттях міжнародної термінології / Антонович Є. та ін.: Колективне дослідження за матеріалами Других Гончарівських читань. – К.: НАН України, Інституту мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М.Рильського, 1996. – 325 с.
56. Українські замовляння / Упоряд. М.Н.Москаленко. – К.: Дніпро, 1993. – 309 с.
57. Українські перекази / Зібр. М.Возняк. – К.: Абрис, 1993. – 120 с.
58. Українські прислів'я, приказки і таке інше. Уклав М.Номис / Упоряд. М.Пазяк. – К.: Либідь, 1993. – 768 с.
59. Українські символи / За ред. М.Дмитренка. – К.: Редакція часопису «Народознавство», 1994. – 140 с.
60. Українці: народні вірування, повір'я, демонологія. – К.: Либідь, 1991. – 638 с.
61. Федас Й. Український народний вертеп (у дослідженнях XIX – XX ст.). – К.: Наукова думка, 1987. – 182 с.
62. Юдкін І. Ритміка українських веснянок і західноєвропейські фольклорні традиції // Народна творчість та етнографія. – 1994. – №4. – С.57-60.
63. Ятченко В. Замовляння та їх значення для вивчення ментальності українців // Народна творчість та етнографія. – 1996. – №1. – С.15-21.

15. Інформаційні ресурси

1. Сайт університету: <http://bdpu.org/> та бібліотеки: <http://bdpu.org/library.html>
2. Медіатека Інституту філології та соціальних комунікацій БДПУ.
3. www.ukrfolk.kiev.ua – Проект «Моя Україна. Берви».
4. www.kolyadka.h1.ru – Сайт «Звичаї нашого народу» (опис народних свят, демонологія, прикмети, сонник).
5. www.pisni.org.ua – Сайт «Українські пісні» (тексти народних пісень з нотами).
6. www.gomin.uazone.net – «Гомін» (архів української народної пісенності).
7. www.ukrlib.com.ua/narod/index.php – Розділ «Народна творчість» на сайті «Бібліотека української літератури».
8. www.lukoshko.net – Українські, білоруські, російські народні казки.
9. www.rius.kiev.ua/nt.html – Сайт НДІ українознавства, розділ «Сонячне коло» (народні обряди).
10. www.ualogos.kiev.ua – Електронне наукове фахове видання «Українознавство».
11. www.etno.webua.org – «Українська етнографія».
12. www.berehynya.iatp.org.ua – Всеукраїнський народознавчий часопис «Берегиня».
13. www.mau-nau.org.ua – Сайт Національної асоціації українців.
14. www.folkart.net.ua – «Українська народна творчість».

15. www.etnolog.org.ua/imfe.html – Сайт Інституту мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М.Рильського.
16. www.ruthenia.ru/folklore/cnek.html – Сайт «Фольклор и постфольклор: структура, типологія, семантика».

Інформаційні ресурси

1. Закувала зозуленька. Антологія української народної творчості: Пісні, прислів'я, загадки, скоромовки / Упоряд. Н.С.Шумада. – К.: Веселка, 2005. – 606 с.
2. Іваницький А. Українська народна музична творчість. – К.: Музична Україна, 2008. – С.17-32.
3. Калинова сопілка: Антологія української народної творчості / Упор. Н.Шумада. – К.: Веселка, 1989. – 606 с.
4. Лановик М., Лановик З. Українська усна народна творчість: Підручник. – К.: Знання-Прес, 2001. – 591 с.
5. Семенов О.М. Український фольклор: Навчальний посібник. – Глухів: РВВ ГДПУ, 2004. – 256 с.
6. Українці: народні вірування, повір'я, демонологія. – К.: Либідь, 1991. – 638 с.
7. Гнатюк В. Нарис української міфології. – Львів: Ін-т Народознавства Нац. Академії Наук. України, 2000. – 263 с.
8. Дей О.І. Українська народна балада. – К.: Наукова думка, 1986. – 263 с.
9. Булашев Г.О. Український народ у своїх легендах, релігійних поглядах та віруваннях: Космогонічні українські народні погляди та вірування. – К.: Довіра, 1993. – 414 с.
10. Весілля: У 2 кн. / Передм. О.Правдюк. – К.: Наукова думка, 1970. – Кн. 1 – 451 с.; Кн. 2. – 476 с.
11. Воропай О. Звичаї нашого народу. Етнографічний нарис: У 2 кн. – К.: Оберіг, 1991. – Т.1. – 450 с.; Т.2 – 445 с.